

TOMASZ KOSICKI

**Glosa do wyroku Naczelnego Sądu Administracyjnego z 9 grudnia 2022 r.,
sygn. akt I OSK 555/20 – niedopuszczalność ponownej oceny stanu
faktycznego w postępowaniu nieważnościowym oraz konwalidowania
zachowania dłużnika alimentacyjnego w sprawie uznania go za
uchylającego się od zobowiązań alimentacyjnych**

Streszczenie

Glosa jest poświęcona problemowi dopuszczalności konwalidowania zachowania dłużnika alimentacyjnego w postępowaniu w sprawie uznania tegoż za uchylającego się od zobowiązań alimentacyjnych w świetle przepisów Ustawy z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów, a także istocie postępowania w przedmiocie stwierdzenia nieważności decyzji. Mimo że sąd I instancji nie dopuścił takiej możliwości, przeprowadzona w pracy analiza wykazała, że istnieją do tego podstawy prawne. Uznano, że w przypadku, gdy po zakończeniu postępowania wyjaśniającego, ale jeszcze przed wydaniem decyzji dłużnik alimentacyjny zreflektuje się i umożliwi przeprowadzenie z nim wywiadu alimentacyjnego i odebranie od niego oświadczenia majątkowego, organ administracji publicznej powinien wziąć te okoliczności pod uwagę przy podejmowaniu decyzji. Krytycznie oceniono tezę, że dopuszczenie konwalidowania zachowania przeczy celowi wprowadzonych rozwiązań mających za zadanie mobilizować dłużników do wywiązywania się z obowiązków względem uprawnionych do alimentów. Zwrócono uwagę, że takie podejście organów może mieć dalsze niepożądane konsekwencje, ponieważ skutkiem wydania decyzji w powyższym przedmiocie jest uruchomienie odrębnego postępowania w przedmiocie zatrzymania prawa jazdy. W opracowaniu ponadto poddano analizie sposób rozumienia przesłanek wszczęcia powyższego postępowania, proponując odmienne ich rozumienie. Stwierdzono, że przesłanki zarówno pozytywne, jak i negatywne wszczęcia postępowania powinny być rozumiane przez organ w sposób funkcjonalny. Za prawidłowe uznano stanowisko NSA wskazujące, że w postępowaniu nieważnościowym ocena dokonywana przez organ dotyczy wyłącznie zbadania, czy kwestionowana decyzja została dotknięta jedną z wad określonych w Kodeksie postępowania administracyjnego.

Słowa kluczowe: dłużnik alimentacyjny – postępowanie w sprawie uznania dłużnika za uchylającego się od zobowiązań alimentacyjnych – postępowanie administracyjne – zasada prawdy obiektywnej